

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyně JUDr. Markétou Fialovou ve věci

žalobce: **M. D.**
státní příslušnost: Turecko
t. č. zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty 234,
739 51 Vyšní Lhoty
zastoupen advokátem Mgr. Vratislavem Tauberem
sídlem Lidická 960/81, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 4. 2026, č. j. X ve věci zajištění cizince,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a argumentace stran

1. Výše specifikovaným rozhodnutím žalovaný rozhodl o zajištění žalobce podle § 46a odst. 1 písm. e) a odst. 5 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) a stanovil dobu zajištění do 14. 8. 2026.
2. Žalobce požaduje zrušení napadeného rozhodnutí. V první řadě namítal nedostatečné posouzení možnosti uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu. Odůvodnění žalovaného v tomto směru je dle žalobce zcela nedostatečné. Žalovaný vyhodnotil

skutkové okolnosti selektivně a jednostranně v neprospěch žalobce. Zohlednil v zásadě jen negativní okolnosti jeho dosavadního pobytu. Z napadeného rozhodnutí přitom vyplývá řada skutečností, které naopak svědčily ve prospěch závěru, že by žalobce byl dostupný pro řízení o mezinárodní ochraně a že by se v pobytovém středisku zdržoval či by se žalovanému osobně hlásil. Žalobce uváděl, že se v Hradci Králové zdržoval proto, že zde má známé, že se na území ČR nachází také jeho bratr, že v Brně pobýval za pomoci turecko-arabské komunity a že zde rovněž pracoval, byť bez pracovní smlouvy. Tyto skutečnosti dle jeho názoru nelze hodnotit pouze jako další projevy porušení pobytových předpisů. Z hlediska § 47 zákona o azylu mají zásadní význam, neboť ukazují, že žalobce ČR nepovažuje za zemi, kterou by pouze nahodile tranzitoval do jiného cílového státu, nýbrž jako místo, k němuž měl určité sociální, rodinné i faktické vazby. Rodinné a soukromé vazby žalobce jsou tedy významným indikátorem toho, že žalobce s nimi na území setrvává, neboť tím je mu v ČR poskytnuto potřebné zázemí. Zásadní význam má dále skutečnost, že žalobce sám již při řízení o správním vyhoštění uvedl, že mu za deset dnů končí zákaz vstupu do Rakouska a následně chce přímo v ČR požádat o mezinárodní ochranu. Žalobce chtěl o mezinárodní ochranu v ČR požádat až po uplynutí doby platnosti zákazu vstupu, neboť se domníval, že do té doby žádost o udělení mezinárodní ochrany podat nemůže. Skutečnost, že žalobce sám hovořil o záměru požádat o mezinárodní ochranu v ČR ještě před uložením správního vyhoštění, následně tak i učinil, svědčí dle jeho přesvědčení o tom, že žalobce bude v řízení dosažitelný a že se bude zdržovat v místě určeném žalovaným. Žalobce zároveň nikdy během celého řízení nevyjádřil jakýkoliv úmysl opustit území ČR, nespolupracovat s žalovaným či jinými správními orgány. Na rozdíl od jiných případů žalobci nebylo v minulosti uloženo správní vyhoštění, které by nerespektoval. Žalovaný vycházel při posuzování této otázky v zásadě ze závěrů Policie ČR učiněných v řízení o správním vyhoštění a v řízení o zajištění podle zákona o pobytu cizinců. Zvláštní opatření podle zákona o pobytu cizinců přitom nejsou totožná se zvláštními opatřeními podle § 47 zákona o azylu. Žalovaný proto nemohl pouze převzít policejní závěry učiněné ve vztahu k předchozímu zajištění, ale měl provést vlastní aktuální posouzení situace žalobce pro podání žádosti o mezinárodní ochranu.

3. V souladu se zásadou materiální pravdy a zásadou vyhledávací měl žalovaný opětovně vyslechnout žalobce ke skutečnostem týkajícím se samotného zajištění, resp. zjištění vztahující se k možnosti využití zvláštních opatření. I přesto, že žalovaný měl od žalobce k dispozici informace o jeho vazbách na území ČR, vůbec nevyužil prostor ani k jejich ověření či doplnění. Naopak tyto okolnosti pouze reprodukoval, aniž by je však zohlednil ve prospěch žalobce. Stejně tak nelze závěr o nemožnosti uložení zvláštních opatření založit na tom, že se žalobce měl při pobytové kontrole před policií schovávat. Tuto okolnost žalobce nijak nezlehčuje, sama o sobě však nemůže bez dalšího vést k závěru, že nebude respektovat žádné zvláštní opatření podle zákona o azylu. Napadené rozhodnutí neobsahuje žádný konkrétní závěr, z něhož by bylo zřejmé, proč by právě povinnost zdržovat se v pobytovém středisku nemohla v případě žalobce zajistit jeho dostupnost pro řízení o mezinárodní ochraně. Pokud žalovaný odkazuje na vyjádření žalobce z předchozího řízení, dle kterého nemůže respektovat zvláštní opatření, protože neví, kde bude bydlet, nelze toto vyjádření bez dalšího vykládat jako obecnou neochotu respektovat jakákoliv zvláštní opatření podle zákona o azylu. V případě uložení povinnosti zdržovat se v pobytovém středisku by žalobci bylo určeno konkrétní místo pobytu a současně by

tam měl zajištěno ubytování. Žalovaný tak ztotožnil otázku, zda žalobce disponuje vlastní stabilní soukromou adresou, s otázkou, zda může být dostupný pro řízení, což neodpovídá § 47 zákona o azylu. Žalovaný tedy nezjistil skutkový stav v rozsahu nezbytném pro závěr, že zvláštní opatření nelze v případě žalobce uplatnit, a současně tento závěr řádně a individuálně neodůvodnil.

4. Žalobce dále rozporoval závěr žalovaného o účelovosti jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Skutečnost, že žalobce tuto žádost podal až po svém zajištění, sama o sobě nepostačuje k závěru, že byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění nebo je pozdržet. Žalovaný zcela opomněl onu významnou skutečnost, že žalobce již v protokolu o výslechu dne 10. 4. 2026 uváděl, že plánuje podat žádost o azyl v ČR. V takovém případě však nelze bez dalšího uzavřít, že později podaná žádost byla motivována výlučně snahou zmařit či pozdržet vyhoštění. V řízení o zajištění není úkolem žalovaného předjímat důvodnost žádosti o mezinárodní ochranu, avšak pokud dovozuje, že žádost byla podána pouze za účelem vyhnout se vyhoštění, musí mít pro takový závěr dostatečně konkrétní skutkový základ. Závěr žalovaného o výlučné účelovosti žádosti je nepřesvědčivý a nedostatečně odůvodněný.
5. Konečně žalobce namítal nedostatečné odůvodnění stanovené doby trvání zajištění. Žalovaný stanovil dobu zajištění paušálně a nepřiměřeně toliko s obecnou úvahou o délce trvání řízení. Žalovaný nevyložil, jaké konkrétní úkony bude třeba v jeho věci provést, proč právě v jeho případě bude nezbytné počítat s dobou v délce přibližně 110 dnů a proč by účelu rozhodnutí nemohlo být dosaženo v kratší době.
6. Žalovaný navrhl žalobu jako nedůvodnou zamítnout, přičemž odkázal na napadené rozhodnutí. Uvedl, že namítaných porušení při rozhodování věci se nedopustil. Z napadeného rozhodnutí je seznatelné, z jakých podkladů vycházel, jakým způsobem je hodnotil a k jakým došel úvahám. Zdůvodnil, z jakých konkrétních a individualizovaných důvodů shledal naplnění podmínek pro zajištění. Dále zopakoval argumentaci obsaženou v napadeném rozhodnutí a na závěr odkázal na judikaturu NSS.

II. Posouzení věci krajským soudem

7. Krajský soud v souladu s § 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného. Soud neshledal důvod odchýlit se od této zásady z důvodu pozdější změny stavu a nezbytnosti poskytnutí účinné soudní ochrany (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 9. 2019, č. j. 9 Azs 193/2019-48, č. 3933/2019 Sb. NSS). Napadené rozhodnutí přezkoumal soud na základě uplatněných žalobních bodů a v souladu s požadavky rozsudku Soudního dvora Evropské unie (dále „SDEU“) ze dne 8. 11. 2022, ve spojených věcech C-704/20 a C-39/21, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid*, též zkoumal, zda napadené rozhodnutí není stíženo jinými v žalobě neuplatněnými vadami či nezákonnostmi (srov. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 21. 11. 2022, č. j. 34 Az 36/2022-32, č. 4439/2023 Sb. NSS), avšak existenci takových v žalobě neuplatněných vad či nezákonností, které by měly vést ke zrušení napadeného rozhodnutí, neshledal. Soud o žalobě rozhodl podle § 46a odst. 8 věty čtvrté zákona o azylu bez nařízení ústního jednání.
8. Ze správního spisu soud zjistil následující skutečnosti. Dne 27. 4. 2026 si žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v ZZC Vyšší Lhoty. Rozhodnutím Policie České

republiky, Krajského ředitelství policie Královehradeckého kraje ze dne 22. 4. 2026, č. j. X byl žalobce zajištěn podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR za účelem vycestování. Rozhodnutí o správním vyhoštění dle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 3 a 4 zákona o pobytu cizinců bylo týmž orgánem vydáno 10.4. 2026, pod č. j. X, a to na dobu 4 let. Stalo se tak poté, co téhož dne, tj. 10. 4. 2026 hlídka Policie ČR při hlídkové činnosti v ulici Č. a. v H. K. prověřovala pohyb v zhasnuté provozovně B. L. Jednalo se o žalobce, který se před policií v uvedené provozovně schovával na záchodě. Na základě provedené lustrace bylo zjištěno, že žalobce byl v minulosti již několikrát žadatelem o mezinárodní ochranu, a to v rozmezí let 2021 – 2024 třikrát v Rakousku a v roce 2023 v ČR. Dále bylo zjištěno, že žalobce je veden v cizineckém informačním systému SIS od 22. 4. 2024 do 21. 4. 2026, jako „*Státní příslušník třetí země, kterému byl odepřen vstup a pobyt na území členských států - čl. 24 a 25 Nařízení (EU) 2018/1861, pod Schengen ID 0001.02/FIS1288213808/0000/0001.01*, kdy vyhlašující zemí je Rakousko. Jako důvod zákazu vstupu uvedeno: osoba představuje závažné bezpečnostní riziko. Již v minulosti bylo žalobci uloženo správní vyhoštění, a to konkrétně rozhodnutím Krajského ředitelství policie Pardubického kraje ze dne 24. 8. 2023, a to na dobu 2 roky (rozhodnutí se stalo vykonatelným 9. 11. 2023, kdy byl žalobce v rámci dublinského řízení předán do Rakouska). Od 5. 9. 2023 do 9. 11. 2025 byl žalobce veden v Evidenci nežádoucích osob. V systému EURODAC je k osobě žalobce veden záznam ze dne 25. 1. 2024 z Rakouska, kde je uvedeno, že žalobce vycestoval po zamítnutí své žádosti o azyl dne 21. 4. 2024. Do protokolu o výslechu účastníka ze dne 10. 4. 2026 žalobce uvedl, že do Schengenského prostoru naposledy přicestoval v roce 2024 kamionem za pomoci převaděčů do Kosova, kde pobýval 4 měsíce, následně se přesunul do Bosny a Hercegoviny, kde pobýval 8 měsíců a následně v lednu 2026 přijel schovaný v kamionu do Brna. V Brně strávil 20 dní, pomáhala mu turecko-arabská komunita, pak se vydal do Hradce Králové, kde pobýval 20 dní a vrátil se do Brna. Takto cestoval mezi Hradcem Králové a Brnem až doposud. Skutečnost, že se v ČR nachází i jeho bratr, zjistil až v Hradci Králové. Dále sdělil, že mu za 10 dnů skončí zákaz vstupu do Rakouska a poté plánuje podat žádost o azyl v ČR. V Brně pracoval za stravu a ubytování, v Hradci Králové nikoli. Předtím, než jej policie našla, půjčil si klíč od toalety u pana M. a schovával se tam před policií, protože u sebe neměl doklady a je si vědom toho, že je zde nelegálně. Za celou dobu si zde žádné povolení nevyřizoval. K pobytu se nikde v ČR nepřihlásil, adresu žádnou nemá, mohl by být na adrese u bratra, kterou však nezná. Je zdravý, do Turecka se vrátit nechce, avšak žádné vážné nebezpečí mu tam nehrozí. Uvedl, že na území ČR žádné ekonomické, kulturní ani společenské vazby nemá. Na dotaz, zda by respektoval zvláštní opatření spočívající v povinnosti zdržovat se na adrese určené policií, uvedl, že takové opatření by nemohl respektovat, protože neví, kde bude bydlet. Telefonní číslo na sebe neposkytl, protože uvedl, že nemá mobilní telefon. Žalovaný následně vydal napadené rozhodnutí o zajištění žalobce v ZZC podle § 46a odst. 1 písm. e) a odst. 5 zákona o azylu s dobou trvání zajištění do 14. 8. 2026.

K naplnění podmínek § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu

9. Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu *[m]inisterstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují*

oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.

10. Zajištění je obecně přípustné jen za jasně definovaných podmínek, musí vždy sledovat vymezený účel a lze k němu přistoupit pouze tehdy, nemohou-li být v konkrétním případě efektivně uplatněna jiná dostatečně účinná, avšak mírnější, donucovací opatření. Musí být také stanoveno na nezbytně nutnou dobu a nesmí dojít k jeho svévolnému prodlužování. Je-li cizinec zajištěn podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, je tomu tak především za tím účelem, aby se podáním účelové žádosti o udělení mezinárodní ochrany nemohl vyhnout vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu (srov. rozsudek NSS ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016-48, bod 24). Jde o přípustný důvod zásahu do osobní svobody, který obстоjí z hlediska čl. 8 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a je výslovně předvídan v čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.
11. Ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu obsahuje čtyři podmínky pro vydání rozhodnutí o zajištění: 1) podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany v zařízení pro zajištění cizinců, 2) nemožnost účinného uplatnění zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu, 3) existence oprávněných důvodů domnívat se, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána „pouze“ s cílem vyhnout se hrozícímu nucenému vycestování nebo jej pozdržet, a 4) tuto žádost bylo možné podat dříve. Tyto podmínky přitom musí být splněny kumulativně (viz rozsudek NSS ze dne 31. 7. 2025, č. j. 5 Azs 129/2025-22). Zajištění podle tohoto ustanovení má za cíl znemožnit zneužití zákona podáním účelové žádosti o mezinárodní ochranu a dosažení takových podmínek, které cizinci umožní vyhnout se nucenému vycestování (typicky útekem a přerušením kontaktu s orgány veřejné správy, viz rozsudky NSS ze dne 29. 5. 2025, č. j. 7 Azs 33/2025-27, nebo ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016-48).
12. Naplnění první z uvedených podmínek nebylo v průběhu řízení nijak zpochybňováno a z obsahu správního spisu je zřejmé, že žalobce podal žádost až v zařízení pro zajištění cizinců. Poslední z uvedených podmínek, tj. že žádost žalobce mohl podat dříve, považuje soud rovněž za splněnou. Žalobce netvrdil, že by žádost nemohl podat dříve. V nyní projednávané věci se lze domnívat, že pokud by žalobce nebyl zajištěn, vůbec by žádost nepodal.
13. Žalobce ovšem namítal, že v jeho případě nebyla naplněna druhá a třetí vymezená podmínka, neboť dle jeho názoru žalovaný nedostatečně posoudil a odůvodnil závěr, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze s cílem vyhnout se vyhoštění.
14. Ke splnění třetí podmínky pro aplikaci § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu žalovaný uvedl, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žalobce svou žádost o mezinárodní ochranu podal pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nebo je pozdržet. K tomuto závěru jej vedly skutečnosti, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu až po svém zajištění, ačkoliv tak mohl učinit již dříve, a rovněž, že vstoupil na území schengenského prostoru nelegálně za pomoci převaděčů, což zopakoval i při vstupu do ČR, že mu bylo vydáno správní vyhoštění v délce 4 let, že v ČR nemá stabilní adresu, že si je vědom toho, že je na území ČR nelegálně, přesto svou situaci nijak neřešil, že se aktivně

schovával a vyhýbal se kontaktu s policií. Krajský soud se s uvedeným posouzením žalovaného ztotožňuje.

15. Předně je třeba uvést, že v řízení o zajištění platí nižší důkazní standard než u jiných druhů řízení (tomu odpovídá slovní spojení *existují oprávněné důvody se domnívat*). Nelze tedy po žalovaném požadovat, aby všechny skutečnosti postavil najisto. Tento nižší důkazní standard je opodstatněn mimo jiné tím, že správní orgány i soudy rozhodují o zajištění žadatele v krátkých lhůtách (§ 46a odst. 4 a 8 zákona o azylu). Lze si tak jen stěží představit, že by žalovaný v takto krátkých lhůtách objasnil stav věci bez jakýchkoliv pochybností. Postačí proto, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu účelově (rozsudek NSS ze dne 17. 12. 2025, č. j. 2 Azs 225/2025-30).
16. Obecně platí, že o udělení mezinárodní ochrany je nutné žádat bezprostředně poté, co k tomu žadatel má příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. Jakkoliv totiž není v zákoně o azylu stanovena konkrétní lhůta, v níž je nutno po překročení hranice požádat o udělení mezinárodní ochrany, je třeba, aby podání žádosti následovalo skutečně neprodleně po vstupu (viz rozsudky NSS ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 81, nebo ze dne 9. 2. 2006, č. j. 2 Azs 137/2005 51). Žalobce tak však nepostupoval a o mezinárodní ochranu nepožádal za celou dobu 4 měsíců, kdy na území ČR pobýval, ačkoliv mu v tom nic nebránilo. V případě podání žádosti o mezinárodní ochranu až ve chvíli, kdy žadateli hrozí vyhoštění, pak však existuje vyvratitelná domněnka, že tato žádost byla účelová (viz rozsudek NSS ze dne 15. 8. 2008, č. j. 5 Azs 24/2008-48). Žalovaný tedy správně usoudil, že přístup žalobce nesvědčí o skutečné potřebě mezinárodní ochrany, jíž se žalobce podanou žádostí domáhal.
17. V nyní projednávané věci se lze domnívat, že pokud by žalobce nebyl zajištěn, vůbec by žádost nepodal. Žalobce na území ČR pobýval od ledna 2026, žádost o udělení mezinárodní ochrany však podal až v reakci na své zajištění. Z ničeho nevyplynulo, a žalobce to ani netvrdil, že by žádost nemohl podat dříve. Žalobce žádost nepodal dokonce ani přesto, že mu již v minulosti v roce 2023 bylo v ČR uloženo správní vyhoštění a byl rozhodnutím policejního orgánu vyhoštěn. Žalobce tedy moc dobře věděl, že následkem jeho nelegálního pobytu na území ČR by v případě jeho odhalení policií bylo opět jeho vyhoštění, ani tato skutečnost ho však nevedla k podání žádosti o mezinárodní ochranu. S ohledem na celou pobytovou historii žalobce, který v minulosti již opakovaně o mezinárodní ochranu neúspěšně žádal, z toho již třikrát v Rakousku, se pak jeho tvrzení o tom, že chtěl vyčkat, až mu za 10 dní skončí zákaz vstupu do Rakouska (ve skutečnosti se jedná o odepření vstupu na území všech členských států), a poté o mezinárodní ochranu požádat v ČR, jeví soudu jako nevěrohodné. Žalobce již opakovaně neúspěšně žádal o mezinárodní ochranu v různých státech, byl si tak zřejmě dobře vědom pravděpodobného opakovaného neúspěchu v případě podání další žádosti, tím spíše za situace, kdy i policejnému orgánu potvrdil, že mu v zemi jeho původu žádné nebezpečí nehrozí. Tato jím tvrzená skutečnost tak nerozptyluje pochybnosti o účelovosti jeho žádosti. Krajský soud je tedy shodně s žalovaným toho názoru, že v posuzované věci jsou dány významné důvody pro domněnku, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany pouze s cílem vyhnout se hrozícímu nucenému vycestování.

18. Na základě všech uvedených skutečností tedy soud uzavírá, že třetí podmínka zajištění žalobce podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu byla splněna, neboť v jeho případě byla z uvedených důvodů naplněna domněnka, že podal žádost o udělení mezinárodní ochrany pouze s cílem vyhnout se hrozícímu nucenému vycestování, a jeho tvrzení tuto domněnku nevyvrací.
19. Zbývá tedy posouzení druhé z uvedených podmínek, tj. nemožnost účinného uplatnění zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu, jejíž nedostatečné odůvodnění žalobce současně učinil předmětem samostatné žalobní námítky.
20. Ustanovení § 46a odst. 1 zákona o azylu podmiňuje zajištění žadatele tím, že nelze účinně uplatnit zvláštní opatření. Těmi se dle § 47 odst. 1 zákona o azylu rozumí uložení povinnosti a) zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo b) osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené. K zajištění lze přistoupit jen tehdy, pokud mírnější donucovací opatření nebudou dostatečně účinná (viz § 47 odst. 2 zákona o azylu a rozsudky NSS ze dne 31. 7. 2020, č. j. 5 Azs 239/2018-33, a č. j. 5 Azs 129/2025-22).
21. Smyslem a účelem těchto opatření je obecně to, aby byla zajištěna dostupnost žadatele pro potřeby řízení o udělení mezinárodní ochrany. Současně ovšem nelze odhlížet od typových důvodů zajištění uvedených pod písmeny a) až f) § 46a odst. 1 zákona o azylu. V posuzované věci byl žalobce zajištěn z důvodu uvedeného pod písmenem e), to znamená v situaci, kdy existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany podal účelově s cílem vyhnout se hrozícímu nucenému vycestování, a kdy účelem zajištění takového žadatele není pouze zabezpečení jeho účasti v řízení o mezinárodní ochraně, ale především zabezpečení jeho dostupnosti pro nucené vycestování. Tento závěr potvrzuje judikatura NSS, která ve vztahu k posouzení účinnosti zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu dovodila, že nelze odhlížet od důvodu zajištění a od toho, zda by uložení pouze zvláštního opatření nebyl zmařen cíl, k němuž by jinak zajištění směřovalo. Dále je namístě zohlednit pobytovou historii žadatele o mezinárodní ochranu, včetně případného maření předchozích rozhodnutí o nuceném vycestování (viz rozsudek NSS č. j. 1 Azs 349/2016-48).
22. Jakkoliv nelze paušálně říci, že by v případě existence důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu byla možnost uložení zvláštních opatření vždy vyloučena, jejich neúčinnost bude častější než v případě zvažování alternativ k jiným důvodům zajištění. Vždy však bude třeba zvážit osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s vyhošťovacím řízením, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností stanovených Českou republikou nebo jinými státy Evropské unie, včetně charakteru porušení těchto povinností ze strany cizince (srov. přiměřeně usnesení rozšířeného senátu NSS č. j. 5 Azs 20/2016–38, body 36 a 37).
23. V nyní projednávané věci žalovaný odůvodnil nemožnost uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu tím, že žalobce v ČR nemá žádnou stabilní adresu a dle žalovaného by po svém propuštění ze zajištění navázal na svůj nelegální pobyt. Dle žalovaného je z postupu žalobce zřejmé, že by jeho propuštěním ze zajištění byl ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany a ve věci správního vyhoštění a že s ohledem na jeho dosavadní přístup k předpisům a zákonům nelze v jeho případě rozumně předpokládat, že by své jednání změnil a respektoval by zvláštní opatření dle zákona o azylu. Naopak, dosavadní jednání žalobce dle žalovaného vzbuzuje důvodnou

obavu, že se bude orgánům ČR vyhýbat. Žalovaný akcentoval, že žalobce nevyhledal správní orgán za účelem vyřešení své pobytové situace sám a dobrovolně, ač si byl vědom nelegálnosti svého pobytu, ale byl odhalen Policií ČR v rámci nárazové pobytové kontroly.

24. Krajský soud se s uvedenými závěry rovněž ztotožňuje. Jak je patrné z výše uvedeného, žalovaný vycházel z konkrétních okolností případu žalobce (které měl v době svého rozhodnutí k dispozici) a uvedl tedy konkrétní důvody, pro které v jeho případě nelze zvláštní opatření účinně aplikovat. Jakkoliv uváděné důvody mohou do jisté míry působit typově, soud opakuje, že v řízení o zajištění se uplatňuje již výše vysvětlený nižší důkazní standard, přičemž i v případě posuzování otázky možnosti uložení zvláštních opatření dle soudu ze strany žalovaného postačuje konkrétní posouzení základních relevantních důvodů.
25. Žalovaný byl povinen zvážit efektivitu uložení zvláštního opatření (a své úvahy promítnout do odůvodnění rozhodnutí) v kontextu situace žalobce při zohlednění všech skutkových okolností, které v řízení vyšly najevo (osobní, majetkové a rodinné poměry žalobce, pobytová historie, dřívější porušování právních předpisů, způsob komunikace se správními orgány apod.; viz rozsudky NSS ze dne 25. 7. 2017, č. j. 2 Azs 253/2017-37, nebo č. j. 5 Azs 129/2025-22), přičemž této povinnosti dle krajského soudu dostál. Byť je odůvodnění této otázky ze strany žalovaného velmi strohé, dle soudu je z něj implicitně seznatelné, že žalovaný výše předestřená kritéria posoudil. V první řadě je tak třeba odmítnout domněnku žalobce, že žalovaný pouze převzal závěry policejního orgánu, aniž by sám věc posoudil.
26. V každém případě je rozhodující, že ani dle soudu podmínky pro uložení některého ze zvláštních opatření dle § 47 zákona o azylu v případě žalobce splněny nebyly. Žalovaný správně přihlédl k tomu, že žalobce nemá v ČR hlášenou adresu. Byť žalobce v žalobě uvedl, že se v Hradci Králové zdržoval proto, že zde má známé, že se na území ČR nachází také jeho bratr a že v Brně pobýval za pomoci turecko-arabské komunity, uvedené nic nevypovídá o potřebné kvalitě takových vazeb, díky které by tyto byly skutečně způsobilé odůvodnit možnost uložení zvláštního opatření. Naopak sám žalobce policejnímu orgánu tvrdil, že žádné významnější vazby včetně rodinných, společenských a majetkových zde nemá. Pokud jde o pobyt jeho bratra, skutečnost, že se o něm žalobce dozvěděl až po příjezdu do ČR, dle soudu rovněž nevypovídá o blízkosti jeho vztahu s ním. Tím spíše, když žalobce ani neznal jeho adresu. Žalobce uvedl, že se pravidelně pohyboval mezi Hradcem Králové a Brnem, což také neznačí, že by měl někde vybudované opravdu stabilní zázemí. Žalobce ani nemá možnost získat zde finanční prostředky legálním způsobem a pokud zde pracuje, je to jen další projev jeho nerespektování právního řádu ČR, neboť z důvodu svého neoprávněného pobytu zde legálně pracovat nemůže. Ani v podané žalobě pak žalobce pochybnosti žalovaného dostatečně konkrétně nevyvrátil, neboť existenci uvedených vazeb uvedl ve zcela obecné rovině, stejně tak o vztahu se svým bratrem nic konkrétního neuvedl a neuvedl ani konkrétní adresu, na které by se tedy v případě svého propuštění ze zajištění zdržoval. Žalobce policejnímu orgánu uvedl, že neví, kde bude bydlet. Již tato skutečnost sama o sobě dokazuje, že žádné stabilní zázemí zde žalobce doposud vybudované nemá. Žalobce nebyl schopen poskytnout ani telefonní číslo z tvrzeného důvodu, že nevlastní mobilní telefon. Z uvedených skutečností tak nelze

učinít jiný závěr než závěr o naprosté nekontaktovatelnosti žalobce. Z toho důvodu lze těžko očekávat, že by byl žalobce správním orgánům dostupný.

27. V případě žalobce však kromě již uvedených důvodů do popředí vyvstává jeho pobytová historie. Žalobci již v minulosti bylo v ČR uloženo správní vyhoštění. Jakkoliv nelze v jeho případě tvrdit, že by jej nerespektoval, je na druhou stranu nezbytné přihlídnout k tomu, že i přes tuto skutečnost žalobce nerespektoval zákaz vstupu na území členských států a opětovně zde zahájil nelegální pobyt. Z obou těchto okolností vyplývá jeho přístup k právnímu řádu ČR. Uvedené skutečnosti tak dle soudu posilují oprávněnou obavu, že by se žalobce následně (po případném neudělení mezinárodní ochrany) výkonu správního vyhoštění vyhýbal. Tím spíše, že je osobou, která v minulosti již čtyřikrát neúspěšně žádala o mezinárodní ochranu a již mu bylo uloženo správní vyhoštění, a byl si tedy dobře vědom následků svého počínání. Přesto opakovaně navázal na svůj nelegální pobyt na území ČR.
28. Právě z tohoto důvodu je pak umístění žalobce do pobytového střediska dle soudu vyloučeno. V pobytovém středisku cizinci nejsou omezováni na osobní svobodě, jako je tomu v případě umístění do ZZC. Žalobce je osobou, která na území ČR nemá žádné významné vazby, které by jej motivovaly k setrvání. Do ČR nelegálně vstoupil, přestože věděl, že mu v Rakousku byl odepřen vstup na území EU. V jeho případě není dána žádná skutečnost, která by nasvědčovala ochotě spolupracovat se správními orgány, byť se snaží v žalobě tvrdit opak. Naopak z jeho dosavadního přístupu plyne absence jeho respektu k uloženým opatřením, a hlavně k zákonům ČR. Ani bydlení v pobytovém středisku dle soudu neskýtá záruku toho, že bude se správními orgány spolupracovat.
29. Vzhledem k uvedenému rovněž nelze přisvědčit ani tvrzení žalobce o absenci výsledku žalobce a účelovém hodnocení skutečností toliko v jeho neprospěch. Předně je třeba uvést, že zákon o azylu při rozhodování o zajištění cizince s provedením jeho výsledku nepočítá. Uvedené výslovně plyne z ustanovení § 46a odst. 6, dle kterého v řízení o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany a v řízení o prodloužení doby trvání jeho zajištění je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Žalovaný tedy nijak nepochybil, jestliže žalobce k otázce jeho zajištění nevyslechl a vycházel mj. z informací získaných od Policie ČR. Žalobce ani v žalobě nespecifikoval, jaké skutečnosti ohledně možností jeho spolupráce se správním orgánem hodlal v rámci takového výsledku žalovanému uvést. Soud pak nesouhlasí ani s tvrzeným účelovým vyhodnocením zjištěných skutečností. Rovněž dle názoru soudu se jedná o podstatné a natolik závažné okolnosti, které zcela odůvodňují žalobcovo zajištění bez jakýchkoliv pochybností. Žalovaný zjištěné okolnosti hodnotil objektivně. Ani soudu totiž není zřejmé, jak by dosavadní nelegální jednání žalobce, mj. nerespektující odepření vstupu na území EU, mohlo vyznít ve prospěch žalobce. Skutečnosti tvrzené žalobcem, existence vazeb na území ČR ani deklarace úmyslu požádat v ČR o mezinárodní ochranu, vzhledem k výše uvedenému nemohou nad tímto závěrem převážet.
30. Krajský soud tedy souhlasí s žalovaným, že za skutkových okolností dané věci by účel zajištění žalobce, tedy zabezpečení jeho dostupnosti pro výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, mohl být při využití zvláštních opatření podle § 47 odst. 1 zákona o azylu zmařen. Bylo zcela namístě uzavřít, že by uložení zvláštního opatření – ať již povinnosti zdržovat se v určeném pobytovém středisku či v povinnosti hlásit se žalovanému ve stanovené době – nebylo účinné. Krajský soud tudíž na základě všech výše uvedených

skutečností u žalobce neshledal dostatečnou záruku toho, že by spolupracoval se správními orgány za účelem realizace svého vyhoštění.

K nedostatku odůvodnění doby zajištění

31. Soud se dále zabýval námitkou týkající se délky doby trvání zajištění, jak ji žalovaný stanovil v napadeném rozhodnutí.
32. Žalovaný napadeným rozhodnutím stanovil dobu trvání zajištění do 14. 8. 2026. Rozhodnutí v této části odůvodnil s ohledem na délku řízení ve věci mezinárodní ochrany. Konkrétně uvedl, že nemůže vyloučit, že na žádost žalobce bude aplikovat § 16 zákona o azylu týkající se žádostí zjevně nedůvodných, avšak nemůže vyloučit ani skutečnost, že jeho žádost bude nezbytné posuzovat standardně. Dále uvedl, že lze předpokládat ukončení řízení ve věci mezinárodní ochrany ve lhůtě 90ti dní, tedy přibližně v polovině standardní zákonem stanovené šestiměsíční lhůty pro vydání rozhodnutí. Vzhledem k tomu a ke skutečnosti, že případná lhůta pro podání žaloby proti rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany v případě osob zajištěných v ZZC činí 15 dní, byl žalovaný povinen při stanovení maximální lhůty zajištění žalobce prodloužit prvotních 90 dní o dalších 15 dnů na podání případné žaloby. Společně s průměrnou celkovou 5denní lhůtou na doručování všech dokumentů v rámci soudního řízení tak dle žalovaného činila celková maximální lhůta pro zajištění v době vydání napadeného rozhodnutí 90+15+5 dní, tedy celkem 110 dnů.
33. Soud považuje odůvodnění žalovaného v napadeném rozhodnutí za přezkoumatelné a příléhavé projednávané věci. Účel zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je z povahy věci provázán s délkou řízení o mezinárodní ochraně. Jak konstatoval NSS v rozsudku ze dne 23. 1. 2019, č. j. 1 Azs 363/2017-38, „[i]akkoliv nelze předjímat výsledek řízení o mezinárodní ochraně, stále trvá veřejný zájem na realizaci vyhoštění v případě, že toto řízení dopadne pro žadatele negativně.“ Zpravidla tak „nelze osobu zajistit na dobu kratší, než je doba řízení o mezinárodní ochraně, přičemž opačný postup by vedl ke zmaření účelu institutu zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.“ (shodně též rozsudek NSS ze dne 12. 3. 2020, č. j. 7 Azs 426/2019-38). Vzhledem k tomu, že řízení ve věci mezinárodní ochrany žalobce bylo zahájeno a stále probíhá, a ke skutečnosti, že žalobce byl zajištěn právě z důvodu obavy z ohrožení realizace rozhodnutí o správním vyhoštění, se krajský soud s posouzením žalovaného ztotožňuje a takto stanovenou lhůtu považuje za zákonnou.
34. Žalovaný současně nebyl povinen vysvětlovat, jaké konkrétní úkony mají být v případě žalobce provedeny a proč je k nim potřeba držet žalobce v zajištění po takto dlouhou dobu. Z povahy věci je zřejmé, že panuje-li oprávněná obava z maření správního vyhoštění žalobcem v případě negativního rozhodnutí o jeho žádosti o mezinárodní ochranu, nelze v souladu s výše uvedenou judikaturou žalobce zajistit po dobu kratší, než je doba trvání řízení o mezinárodní ochraně. Její délka přitom byla žalovaným řádně odůvodněna a zcela koresponduje se zákonem stanovenými lhůtami pro rozhodnutí o žalobcově žádosti o mezinárodní ochraně.

III. Závěr a náhrada nákladů řízení

35. Jelikož soud shledal žalobní body nedůvodnými, žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

36. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť procesně úspěšnému žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

Olomouc 2. června 2026

JUDr. Markéta Fialová v. r.
samosoudkyně